

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-02821
Otsuse kuupäev 03.06.2025
Komisjoni koosseis Meelis Pirn

Tarbija
Kaupleja U-Import OÜ (16241941)

Tarbija nõue Kahju hüvitamine

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija ostis 28.12.2024 kauplejalt sõiduki BMW 318CI. Auto 24 avaldatud müügikuulutuse kohaselt oli tegemist autoga, mille läbisõit oli 250 000 km ja mille väljalaskeaasta oli 2005. Tarbija tasus auto eest sularahas 4 300 eurot.

Tarbija oli teadlik, et seotamise hetkel puudus autol kehtiv tehnoülevaatus. Ostueelsest kirjavahetusest kauplejaga nähtub, et kaupleja soovitas tal lasta auto enne ostmist kusagil üle vaadata, sest tegemist on pea 20 aasta vana masinaga. Kaupleja pakkus ka, et saab viia auto ülevaatamiseks mõnda Tartu linna või selle lähiümbruse töökotta.

Tarbija ei kasutanud auto üle vaadata laskmise võimalust, ostis auto ära. Kuna auto ei läbinud tehnoülevaatus, siis lasi tarbija autot remontida. Remontimise käigus tuvastati, et kolbide peal on õli, mis viitas õlilekkele. Tarbija küsis hinnapakkumise Corsa Motors OÜ-lt, leiab, et tegemist on varjatud puudusega ja et kaupleja peab talle selle töö hüvitama. Tarbija on lisanud kaebusele Corsa Motors OÜ hinnapakkumise summas 3 446,64 eurot.

Menetluse kestel on tarbija esitanud komisjonile Flamenco Autohooldus OÜ poolt Automark OÜ-le esitatud arve summas 4 952,60 eurot ja öelnud, et see on lõplik remondiarve. Asjaolu, et arve on esitatud mitte tarbijale, vaid Automark OÜ-le on tarbija põhjendanud sellega, et Automark OÜ on tema ettevõtte ja ta laenas auto remondi eest tasumiseks oma ettevõttelt raha. Komisjon selgitas välja, et Automark OÜ tegevusalaks on kasutatud ja kontrollitud sõiduautode edasimüük.

Kaupleja seisukoht:

Autoga tutvudes teostas ostja meie töökojas ise tehnilise läbivaatluse, ning talle sobis kaup. Pakkusime ka võimalust käia ülevaatus-kontrollis sõidukiga. Tehnoülevaatus asub samas hoovis, kus meie ettevõtte ning oli avatud auto soetamise ajal. Ostja loobus sellest võimalusest.

Auto oli igati korras, ostja soetas selle hinnaga 4300 eurot. Nõu, mis ostja meile esitas pea 3000 euro eest on selge väljapressimine. Ostja ei helistanud meile, ei arutanud meiega midagi vaid viis kohe auto remonti ja nõudis meilt summa, mis on pea terve sõiduki ostusumma. Summa mitetasumisel ähvardas tarbijakaitsega. Leiame, et antud olukorda oleks saanud teisiti lahendada. Meil on endal töökoda, mehaanik, kõike oleks võimalik olnud remontida, kuid ostja valis tee, millest jääb mulje, et tal oli plaan seda teha algusest peale. Soetas sõiduki, leidis vea, viis väga kulukasse kohta remonti pea 20 aastat vana auto, seal leiati mootori kulumist ja tuli kohe meile nõue kuluka remondi eest. Oleme sarnastel sõidukitel sama mootorikoodiga vahetanud terve mootori, kasutatud mootor + töö on tulnud ca 1000 euro kanti. U-import OÜ ei ole nõus hüvitama selles olukorras midagi. Võime osta sõiduki tagasi 4300 euroga.

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid müügilepingu. VÕS § 208 lg 1 sätestab müügilepingu poolte peamised kohustused: asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle asja, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. Käesoleval juhul on tegemist tarbijalemüügiga VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 7 lg 1 kohaselt loetakse võlasuhtes mõistlikuks seda, mida samas olukorras heas usus tegutsevad isikud loeksid tavaliselt mõistlikuks. VÕS § 7 lg kohaselt arvestatakse mõistlikkuse hindamisel võlasuhte olemust ja tehingu eesmärki, vastava tegevus- või kutseala tavasid ja praktikad, samuti muid asjaolusid.

VÕS § 76 lg 1 sätestab, et kohustus tuleb täita vastavalt lepingule või seadusele. VÕS § 76 lg 2 kohaselt tuleb kohustuse täitmisel lähtuda hea usu ja mõistlikkuse põhimõttest, võttes arvesse tavasid ja praktikad. VÕS § 100 kohaselt on kohustuse rikkumine võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmise või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmisega viivitamine.

VÕS § 218 lg 2 sätestab, et tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest. VÕS § 218 lg 2² sätestab, et tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega.

Antud juhul ostis tarbija kasutatud auto. Kauplejal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. Kasutatud asja ostjal tuleb arvestada, et kasutatud asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Sõidukil võivadki mitmed osad vahetamist vajada ja see on sõiduki vanust arvestades mõistlikult usutav.

Riigikohtu lahendis 3-2-1-23-10 on leitud, et VÕS § 217 lg 2 p 6 kohaselt ei vasta asi muu hulgas lepingutingimustele, kui tarbijalemüügi puhul ei ole asi seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteediga, mida ostja võis mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ja arvestades asja müüja, tootja, varasema müüja või muu vahendaja poolt asja teatud omaduste suhtes avalikult tehtud avaldusi, eelkõige asja reklaamimisel või etikettidel. Kasutatud asjade puhul tuleb arvestada

sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Kauplejal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. (otsuse p.12)

Riigikohtu lahendis 2-21-1758 on leitud, et kasutatud sõidukite võõrandamise puhul ei ole sarnaselt muudele vanadele esemetele õige VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 kohaldamisel lepingutingimustele vastavuse hindamisel lähtuda samalaadsete uute sõidukite omadustest. Lepingutingimustele vastavaks võib osutada ka asi, millel on tuvastatud selle vanusele tavapärase kulumine või vananemine. Seega tuleb müügilepingu eseme lepingutingimustele vastavuse hindamiseks asja omadusi puudutava kokkuleppe puudumisel hinnata, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata. Kui müügilepingu eseme seisukord on halvem sellest, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata, võib tegemist olla müügilepingu eseme lepingutingimustele mittevastavusega VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 tähenduses. (otsuse p. 10.2)

Komisjon saab tarbija avaldusest aru nii, et ta loeb varjatud puuduseks õlileket. Komisjon on seisukohal, et mõistlik inimene (eriti aga veel igapäevaselt kasutatud autode remontimise ja müümisega tegelev isik, nagu seda tarbija antud juhul on, nagu ilmneb tarbija ja kaupleja kirjavahetusest) ei saa eeldada, et 20 aastat vanal ja 250 000 kilomeetrit läbinud sõiduki mootoril ei esine ühtegi puudust, ühegi detaili kulumist. Corsa Motors OÜ aktist tuleneb, et õlileket põhjustavad kulunud klapisääre tihendid, kolvirõngad ja kolbide hõlmadel olev pinne. Komisjon on seisukohal, et selline kulumine on tavapärase sedavõrd pikalt kasutuses olnud auto puhul.

Corsa Motors OÜ hinnapakkumine nr P002427 sisaldab veel väga palju muid detaile, peale eelpool nimetatute (karteri põhja tihend, süüteküünla hülss, nuka anduri tihend jne jne). Kindlasti võib tarbija lasta oma auto mootoril kõik kulunud detailid välja vahetada, kuid puudub õiguslik alus nõuda nende väljavahetamise eest makstava tasu hüvitamist kauplejalt.

Arvestades auto vanust ja müügihinda ei saa mõistlik inimene eeldada, et tegemist on väga heas seisukorras või uueväärse sõidukiga. Tarbijal oli võimalus sõiduk kas ise põhjalikult üle vaadata või lasta seda teha spetsialistil. Tarbija neid võimalusi ei kasutanud. Kui tarbija avastas sõidukil puudused, mille eest tema arvates vastutab müüja, oleks ta pidanud andma müüjale võimaluse puuduste kõrvaldamiseks.

Kokkuvõtteks leiab komisjon, et kaupleja ei ole müügilepingut rikkunud ja tarbijal puudub õiguslik alus hüvitise nõudmiseks.

Eeltoodust tulenevalt jätab komisjon tarbija nõude rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Meelis Pirn

/allkirjastatud digitaalselt/